

Challenger

Metamorfozy poety w twórczości
Krzysztofa Karaska

Artur Nowaczewski

Challenger

Metamorfozy poety w twórczości
Krzysztofa Karaska

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2021

Recenzent
dr hab. Jarosław Klejnocki, UW

Redaktor Wydawnictwa
Marta Andrzejak

Projekt okładki i stron tytułowych
Jak Rutka

Ilustracja na pierwszej stronie okładki
Théodore Géricault, *Boxeurs*, 1818,
Metropolitan Museum of Art, Nowy Jork (domena publiczna)

Fotografie na s. 6 i 395
Artur Nowaczewski

Skład i łamanie
Michał Janczewski

Publikacja dofinansowana ze środków:
Prorektora ds. Badań Naukowych Uniwersytetu Gdańskiego
Prodziekana ds. Nauki Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-168-0

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel.: 58 523 11 37; 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49

To są dwa sporty bardzo komplementarne. Liryka też jest rodzajem boksu.

Krzysztof Karasek

Zajmuję się tu wyłącznie silnymi poetami, wybitnymi postaciami, którym starcza wytrwałości, by zmagać się z prekursorami, nawet jeśli grozi to śmiercią. Pośledniejsze talenty idealizują, twórcy o naprawdę silnej wyobraźni dokonują przywłaszczenia. Ale wszystko ma swoją cenę; proces przywłaszczenia wiąże się z przejmującym lękiem przed zadłużeniem – który bowiem z silnych twórców chciałby się dowiedzieć, że poniósł klęskę, stwarzając samego siebie?

Harold Bloom

Spis treści

Wstęp · 9

Rozdział I. Przebudzony · 29

Lekcja Ważyka · 29

Polskie wcielenia outsidera · 41

Filmowe korzenie Nowej Fali · 49

Rozdział II. Gry, maski, gesty · 59

W teatrze życia literackiego · 59

Lekcja Bursy · 68

Lekcja Wojaczka · 76

Być jak Buster Keaton · 89

Rozdział III. Lekcja Eliota · 97

„Będziemy tropić drozda” · 103

Byle nie klasycyzm · 120

Rozdział IV. Nieznośna nośność Nowej Fali · 127

Dotknięcia historii · 155

Manifesty, polemiki, programy · 170

Testament Nowej Fali · 188

Karasek – historia znikania · 207

Rozdział V. Uciec z Kwidzyna,
czyli „Musi umrzeć, co ma ożyć w pieśni” · 237

Ojciec. Lekcja patrzenia · 248

Wyjazdy, a więc powroty · 259

Rozdział VI. Lekcje biologii, lekcje historii · 265

Zbyt krótki płaszcz outsidera · 265

Lekcja Benna · 274

„Rodowód” · 288

Rozdział VII. Lekcja Herberta · 305

„Jest pan po prostu dobry dla starego kolegi” · 305

Pan Cogito. Lekcja boksu · 312

„Zasłużyłeś na swoją wyspę” · 323

Rozdział VIII. Z księgi rozbitka · 343

Redukcja albo katastrofa · 343

Księga rozbitka · 363

Lekcja Bieńkowskiego · 376

Powrót na Wałbrzyską · 382

Zakończenie · 391

Podziękowania · 397

Nota edytorska · 398

Bibliografia · 399

Indeks · 421